

แนวทางการบริหารจัดการศึกษาแบบเรียนรวมในโรงเรียนขนาดเล็ก
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3
: กรณีศึกษาโรงเรียนวังวารินราษฎร์พัฒนา

Guidelines for managing inclusive education management in small
schools. Under Nakhonratchasima Primary Educational Service Area
Office 3 : A case study Wangwareewonratwattana School.

ศิริมงคล ทนทอง

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3

Sirimongkol Thonthong

Nakhon Ratchasima Primary Educational Service Area Office 3

Corresponding Author E-mail: thonthongsep@gmail.com

(Received: November 14, 2023 ; Edit: December 21, 2023 ; Accepted: December 21, 2023)

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพการบริหารจัดการศึกษาแบบเรียนรวมของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3 : กรณีศึกษาโรงเรียนวังวารินราษฎร์พัฒนา 2) ศึกษาแนวทางการบริหารจัดการศึกษาแบบเรียนรวมในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3 : กรณีศึกษาโรงเรียนวังวารินราษฎร์พัฒนา กลุ่มเป้าหมายคือ คณะกรรมการสถานศึกษา ครูผู้สอนโรงเรียนวังวารินราษฎร์พัฒนา ผู้ปกครองนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ รวมทั้งสิ้น 40 คน ซึ่งได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสอบถาม และประเด็นคำถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการศึกษาพบว่า

1. สภาพการบริหารจัดการศึกษาแบบเรียนรวมของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3 : กรณีศึกษาโรงเรียนวังวารินราษฎร์พัฒนา ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าความคิดเห็นอยู่ในระดับมากมี 2 ด้าน เรียงตามลำดับจากมากไปน้อยคือ ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการบริหารจัดการศึกษาแบบเรียนรวม ด้านที่มีค่าความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง มี 1 ด้านคือ ด้านผู้เรียน ด้านที่มีค่าความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อยมี 2 ด้าน เรียงตามลำดับจากมากไปน้อยคือ ด้านการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง และด้านการช่วยเหลือและบริการทางการศึกษา

2. แนวทางการบริหารจัดการศึกษาแบบเรียนรวมในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3 : กรณีศึกษาโรงเรียนวังวารินราษฎร์พัฒนา สรุปได้ดังนี้ 1) ด้านผู้เรียนคือ จัดทำ

แผนและเสริมสร้างความรู้ในด้านการเขียนแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (Individualized Education Program : IEP) และแผนการสอนเฉพาะบุคคล (Individual Implementation Plan : IIP) 2) ด้านการจัดการเรียนการสอนคือ การอบรมเกี่ยวกับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ การอบรมการคัดกรองนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ การจัดทำคู่มือการจัดการเรียนการสอนเด็กที่มีความต้องการพิเศษ จัดสื่อและเทคโนโลยี กำกับติดตาม วัดผล และประเมินผล และทำการศึกษารายกรณีเด็กที่มีความต้องการพิเศษ 3) ด้านการบริหารจัดการเรียนรวมคือจัดอบรมเพื่อพัฒนาครูด้านความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนรวม สร้างความตระหนักให้ครูเห็นความสำคัญของการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม การศึกษาดูงานและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ 4) ด้านการช่วยเหลือและบริการทางการศึกษาคือ การระดมทรัพยากรเพื่อการจัดหาสื่อเทคโนโลยี การจัดสภาพแวดล้อม การจัดหาสื่อและเทคโนโลยี ด้านการเรียนการสอน และ 5) ด้านการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองคือ การให้ความรู้ผู้ปกครอง การจัดสภาพแวดล้อมภายในบ้าน การเสริมสร้างกำลังใจ

คำสำคัญ : แนวทางการบริหาร, การศึกษาแบบเรียนรวม, โรงเรียนขนาดเล็ก

Abstract

The purposes of this research were: 1) 1) Study the conditions of inclusive education management in small schools. Under Nakhonratchasima Primary Educational Service Area Office 3 : A case study of Wangwareewonratwattana School 2) Study of guidelines for managing inclusive education in small schools. Under Nakhonratchasima Primary Educational Service Area Office 3 : A case study of Wangwareewonratwattana School. The research instruments were school board, Teacher at Wangwareewonratwattana School, Parents of students with special needs, a total of 40 people, which were obtained through purposive selection. The data were collected by a questionnaire and Issue Question. Statistics used in data analysis are percentage, mean and standard deviation.

The results were as follows ;

1. Conditions of inclusive education management in small schools Under Nakhonratchasima Primary Educational Service Area Office 3 : A case study of Wangwareewonratwattana School. Overall, it is at a moderate level. When considering each aspect, it was found that There are 2 areas with high opinions, arranged in order from highest to lowest, namely, teaching and learning management. In the area of administration of inclusive education. There is 1 aspect that has a moderate level of opinion, which is student quality. There are 2 areas with low opinions, arranged in order from highest to lowest, namely, parental participation. and educational assistance and services.

2. Guidelines for managing inclusive education in small schools Under Nakhonratchasima Primary Educational Service Area Office 3 : A case study of Wangwareewonratwattana

School. It can be summarized as follows: 1) Student aspect is creating an individual education plan (Individualized Education Program: IEP) and individualized instruction plans (Individual Implementation Plan : IIP) , enhancing knowledge in writing an individual education plan (Individualized Education Program : IEP). 2) The aspect of teaching and learning is Training for children with special needs Training in screening students with special needs Creating a manual for teaching and learning for children with special needs Organize media and technology, monitor, measure and evaluate results. and conducting case studies of children with special needs. 3) In terms of inclusive education management, that is, organizing training to develop teachers in knowledge and understanding about inclusive education management. Raise teachers' awareness of the importance of inclusive education. Study visits and exchange of knowledge. 4) Educational assistance and services are the level of resources for the provision of technological media. environment arrangement Providing media and technology for teaching and learning and 5) Parental participation, which is providing knowledge to parents. Arrangement of the home environment morale boosting.

Keywords : Guidelines for managing, inclusive education, small schools

บทนำ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ 2542 มาตรา 10 “การจัดการศึกษาสำหรับบุคคลซึ่งมีความบกพร่องทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ สังคม การสื่อสาร และการเรียนรู้ หรือมีร่างกายพิการหรือทุพพลภาพ หรือบุคคลซึ่งไม่สามารถพึ่งตนเองได้หรือไม่มีผู้ดูแลหรือด้อยโอกาส ต้องจัดให้บุคคลดังกล่าวมีสิทธิและโอกาสได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นพิเศษ” และในพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พุทธศักราช 2556 มาตรา 7 ได้ระบุถึงสถานศึกษาของรัฐและเอกชนที่จัดการเรียนรวมสถานศึกษาเอกชนการกุศลที่จัดการศึกษาสำหรับคนพิการโดยเฉพาะและศูนย์การเรียนเฉพาะความพิการที่ได้รับการรับรองมาตรฐานได้รับเงินอุดหนุนและความช่วยเหลือเป็นพิเศษจากรัฐ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2542) สอดคล้องกับนโยบายและจุดเน้นของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีงบประมาณ 2567–2568 ข้อที่ 6 การจัดการศึกษาแบบเรียนรวม (Inclusive Education) ให้มีการพัฒนาองค์ความรู้ เจตคติและทักษะการจัดการเรียนรู้สำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ สร้างเครือข่ายบูรณาการความร่วมมือช่วยเหลือเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษระหว่างสถานศึกษากับทีมสหวิชาชีพ และนิเทศ กำกับ ติดตาม โดยร่วมมือกับเครือข่ายทุกภาคส่วน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2566)

การจัดการศึกษาแบบเรียนรวม (Inclusion Education) เป็นการจัดการศึกษาเพื่อทุกคน (Education for All) การเรียนรวมไม่ได้เป็นการศึกษาของเด็กพิการเท่านั้น แต่การเรียนรวมเป็นเรื่องของเด็กทุกคน การเรียนรวมจะจัดและไม่ยอมรับการกีดกันแปลกแยกทุกรูปแบบ ทั้งนี้เพื่อส่งเสริมสนับสนุนให้คนทุกคนได้เข้าสู่และได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพ (มลิวัลย์ ธรรมแสง, 2557) ซึ่งองค์การสหประชาชาติ (UNESCO) ได้สนับสนุนการเรียนรวมโดยเด็กทุกคนมีสิทธิได้รับการศึกษาเป็นสิทธิขั้นพื้นฐานของเด็กทุกคนและเด็กที่มีความสามารถในการเรียนรู้

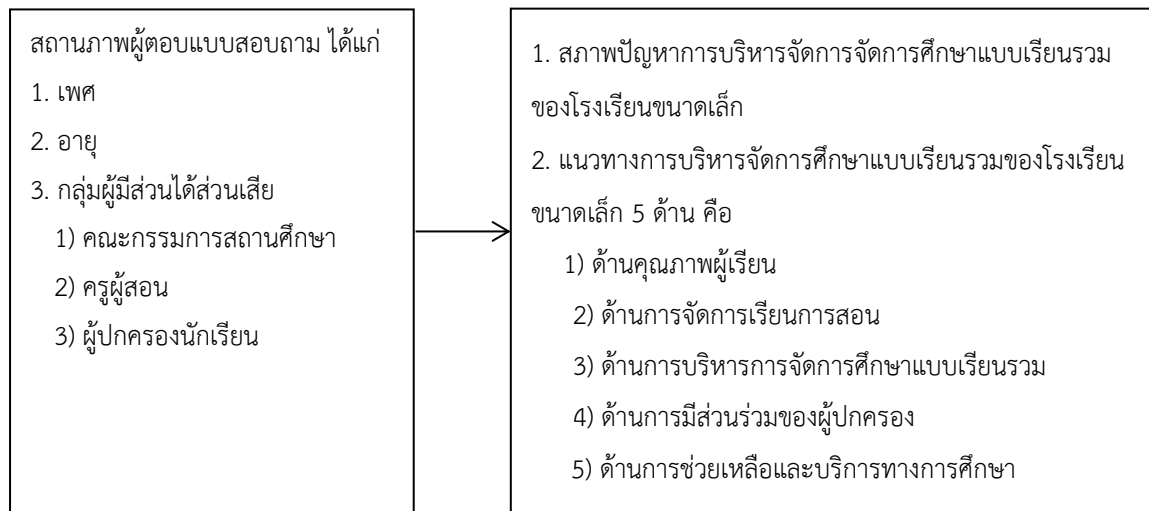
แตกต่างกัน การจัดการศึกษาต้องมีรูปแบบ ที่หลากหลายและเหมาะกับเด็กที่มีความต้องการพิเศษของแต่ละบุคคล ในการได้รับการศึกษาในโรงเรียนปกติทั่วไป เพราะการให้เด็กที่มีความต้องการพิเศษได้มีโอกาสเรียนร่วมกับเด็กปกติ การจัดการศึกษาในรูปแบบนี้จะเป็นการจัดการศึกษาเพื่อคนทุกคนไม่ใช่การศึกษาที่จัดให้เด็กปกติในโรงเรียนหนึ่ง และเด็กที่มีความต้องการพิเศษอีกโรงเรียนหนึ่ง ซึ่งเป็นการจัดลักษณะการศึกษาแบบแบ่งแยก การจัดการเรียนรวม เป็นหลักการขององค์การยูเนสโกให้ทุกประเทศนำไปปฏิบัติและมีการติดตามผล (ผดุง อารยะวิญญู, 2542) จาก ข้อมูลการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมของโรงเรียนพบว่า เด็กที่มีความต้องการพิเศษที่มีศักยภาพสูงจำนวนมากต้อง ออกจากระบบโรงเรียนโดยไม่จบชั้นมัธยมสูงสุดทั้ง ๆ ที่เขามีศักยภาพที่จะเรียนรู้ได้ (กองทุนรัฐพัฒน์ต้นมณีเพื่อสิทธิ คนออทิสติก, 2556) ซึ่งผู้บริหารโรงเรียน ครู เป็นองค์ประกอบที่มีความสำคัญ ส่งผลโดยตรงต่อประสิทธิภาพของ การเรียนรู้ของเด็กที่มีความต้องการพิเศษ เด็กที่มีความต้องการพิเศษเองยังปฏิเสธความบกพร่องของตัวเองอยู่ ทำให้ไม่ได้รับความช่วยเหลือและผู้ปกครองที่ยังขาดการเอาใจใส่ช่วยเหลือบุตรหลานของตนเองอย่างเต็มที่ เมื่อรัฐมี นโยบายให้จัดการเรียนรวมในโรงเรียนสิ่งที่เป็นปัญหาตามมาของการจัดการเรียนรวมคือความพร้อมของครูเด็ก พิเศษ ความเข้าใจและเห็นคุณค่าของคุณค่าทางการศึกษาสำหรับเด็ก การบริหารจัดการในโรงเรียน และการควบคุม ชั้นเรียน (สุนิสา สกุกเกื้อกุล และคณะ, 2563)

โรงเรียนวังวารีวนราษฎร์พัฒนา เป็นโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 3 มีนักเรียนปกติ และนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษเข้ามาเรียนในโรงเรียน ในปีการศึกษา 2566 มีนักเรียน 76 คน เด็กนักเรียนปกติ 64 คน และเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ประเภทยกพร่องการเรียนรู้ และออทิ สติก รวมทั้งสิ้น 12 คน จึงดำเนินการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมขึ้นตามนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐานและโรงเรียนวังวารีวนราษฎร์พัฒนา จากข้อมูลการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนวังวารีวน ราษฎร์พัฒนา ปีการศึกษา 2565 พบว่ายังไม่มีแนวทางที่ชัดเจนในการบริหารจัดการศึกษาแบบเรียนรวมของ โรงเรียน (โรงเรียนวังวารีวนราษฎร์พัฒนา, 2566) ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะทำวิจัยเรื่องแนวทางการบริหารจัดการศึกษา แบบเรียนรวมในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3 กรณีศึกษา โรงเรียนวังวารีวนราษฎร์พัฒนา เพื่อให้ทราบสภาพการบริหารจัดการศึกษาแบบเรียนรวมและแนวทางการบริหารจั ดการศึกษาแบบเรียนรวม เพื่อนำใช้ในการบริหารจัดการในโรงเรียน นอกจากนี้ยังเป็นแนวทางให้กับหน่วยงาน และ โรงเรียนเรียนรวมอื่น ๆ ในการพัฒนาการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษให้มีคุณภาพและได้ มาตรฐานต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการบริหารจัดการศึกษาแบบเรียนรวมของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3 : กรณีศึกษาโรงเรียนวังวารีวนราษฎร์พัฒนา
2. เพื่อศึกษาแนวทางการบริหารจัดการศึกษาแบบเรียนรวมในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3 : กรณีศึกษาโรงเรียนวังวารีวนราษฎร์พัฒนา

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

ขอบเขตของการวิจัย

กลุ่มเป้าหมาย ประกอบด้วย

1. กลุ่มเป้าหมายในการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-depth interview) จำนวน 5 คน
2. กลุ่มเป้าหมายในการตอบแบบสอบถาม ได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษา จำนวน 7 คน ครูผู้สอนของโรงเรียนวังวารีวนราษฎร์พัฒนา จำนวน 9 คน และผู้ปกครองนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษของโรงเรียนวังวารีวนราษฎร์พัฒนา ปีการศึกษา 2566 จำนวน 24 คน รวมทั้งสิ้น 40 คน
3. กลุ่มเป้าหมายในการสนทนากลุ่ม ได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษา จำนวน 2 คน ครูผู้สอนโรงเรียนวังวารีวนราษฎร์พัฒนา จำนวน 3 คน ผู้ปกครองนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษของโรงเรียนวังวารีวนราษฎร์พัฒนา จำนวน 2 คน และผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม จำนวน 2 คน รวมทั้งสิ้น 9 คน

ขอบเขตด้านเนื้อหา

ขอบเขตของเนื้อหามุ่งศึกษาแนวทางการบริหารจัดการศึกษาแบบเรียนรวมในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3 : กรณีศึกษาโรงเรียนวังวารีวนราษฎร์พัฒนา ดังต่อไปนี้คือ

1. การบริหารจัดการศึกษาแบบเรียนรวมของโรงเรียนขนาดเล็ก
2. แนวทางการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมในโรงเรียนขนาดเล็ก

ตัวแปรที่ศึกษา

1. สภาพการบริหารจัดการศึกษาแบบเรียนรวมของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3 : กรณีศึกษาโรงเรียนวังวารีวนราษฎร์พัฒนา

2. แนวทางการบริหารจัดการศึกษาแบบเรียนรวมในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3 : กรณีศึกษาโรงเรียนวังวารินราษฎร์พัฒนา

ระยะเวลา

ตุลาคม - ธันวาคม 2566

วิธีดำเนินการวิจัย

รูปแบบการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัย แบบผสมผสาน (Mixed Method) ได้นำวิธีวิจัยทั้งเชิงปริมาณและ เชิงคุณภาพมาใช้ เพื่อให้ได้ผลการวิจัยเพื่อศึกษาความคิดเห็นของครูผู้สอนโรงเรียนวังวารินราษฎร์พัฒนา คณะกรรมการสถานศึกษา และผู้ปกครองนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ ที่มีต่อการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม และหาแนวทางการพัฒนาการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมของโรงเรียนวังวารินราษฎร์พัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3 ผู้วิจัยได้กำหนดวิธีดำเนินการวิจัยเป็น 2 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพการบริหารจัดการศึกษาแบบเรียนรวมของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3 : กรณีศึกษาโรงเรียนวังวารินราษฎร์พัฒนา

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาข้อมูลจากเอกสารงานวิจัย และแหล่งข้อมูลบุคคล

กลุ่มเป้าหมายในการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-depth interview) โดยแบบสัมภาษณ์แบบ มีโครงสร้าง โดยสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม จำนวน 5 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

ขั้นตอนที่ 2 การศึกษาสภาพปัญหาการบริหารจัดการศึกษาแบบเรียนรวม

กลุ่มเป้าหมายในการตอบแบบสอบถามในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษา จำนวน 7 คน ครูผู้สอนโรงเรียนวังวารินราษฎร์พัฒนา จำนวน 9 คน และผู้ปกครองนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษของโรงเรียน วังวารินราษฎร์พัฒนา ปีการศึกษา 2566 จำนวน 24 คน รวมทั้งสิ้น 40 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นที่มีต่อการจัดการศึกษา แบบเรียนรวมของโรงเรียนวังวารินราษฎร์พัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3

การสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือ

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาข้อมูลจากเอกสารงานวิจัย และแหล่งข้อมูลบุคคล

1. การศึกษาข้อมูลจากเอกสารงานวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาข้อมูลพื้นฐานจากแหล่งข้อมูลเอกสาร ได้แก่ เอกสาร ตำรา งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แนวคิดเกี่ยวกับแนวคิดการบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็ก แนวคิดการบริหารจัดการศึกษา แบบเรียนรวม รายงานการประเมินตนเองของโรงเรียนวังวารินราษฎร์พัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3 และสังเคราะห์เนื้อหาที่กำหนดองค์ประกอบการบริหารจัดการศึกษาแบบเรียน รวมในโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อนำมาเป็นประเด็นการสัมภาษณ์ต่อไป

2. การศึกษาข้อมูลจากแหล่งบุคคล

2.1 ศึกษารูปแบบการสร้างแบบสัมภาษณ์มีโครงสร้าง เกี่ยวกับการบริหารจัดการศึกษา
แบบเรียนรวม

2.2 ดำเนินการสร้างแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง เกี่ยวกับการบริหารจัดการศึกษา
แบบเรียนรวม

2.3 หาคุณภาพด้านความเที่ยงตรงของแบบสัมภาษณ์ (Test Item Validity) โดยหาค่า
ดัชนีความสอดคล้องระหว่างจุดประสงค์กับข้อคำถาม (IOC : Index of item objective congruence)

ขั้นตอนที่ 2 การศึกษาสภาพปัญหาการบริหารจัดการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดขอบเขตการออกแบบเครื่องมือในการเก็บ
ข้อมูลให้ครอบคลุมเนื้อหาทั้ง 5 ด้าน ตามขอบเขตด้านเนื้อหาของการวิจัย

2. สร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของแบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของ
คณะกรรมการสถานศึกษา ครูผู้สอนโรงเรียนวังวารีวนราษฎร์พัฒนา และผู้ปกครองนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ
ที่มีต่อการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมของโรงเรียนวังวารีวนราษฎร์พัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3 ซึ่งแบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับสภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ
(Check list)

ตอนที่ 2 สอบถามความคิดเห็นต่อการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมของโรงเรียนวังวารีวนราษฎร์
พัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3 สอบถามใน 5 ด้าน คือ ด้านผู้เรียน
ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการบริหารจัดการเรียนรวม ด้านการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง และการช่วยเหลือ
และบริการทางการศึกษา ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ คือ 5 หมายถึง มี
ความคิดเห็นในระดับมากที่สุด 4 หมายถึง มีความคิดเห็นในระดับมาก 3 หมายถึง มีความคิดเห็นใน
ระดับปานกลาง 2 หมายถึง มีความคิดเห็นในระดับน้อย และ 1 หมายถึง มีความคิดเห็นในระดับน้อยที่สุด

3. นำแบบสอบถามเสนอผู้เชี่ยวชาญทำการตรวจสอบเนื้อหา เพื่อหาความตรงเชิงเนื้อหา
(Content Validity) โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน

4. นำแบบสอบถามที่ได้รับการตรวจจากผู้เชี่ยวชาญมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of
Item Objective Congruence: IOC) พิจารณาเลือกข้อคำถามที่สามารถนำมาใช้ได้ โดยเลือกข้อที่ค่า IOC อยู่
ระหว่าง 0.50-1.00 ได้ค่า IOC = 0.87

5. นำแบบสอบถามที่ผ่านการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) และปรับปรุงตามคำแนะนำของ
ผู้เชี่ยวชาญแล้วไปทดลองใช้ครูผู้สอนโรงเรียนสวนหมาก คณะกรรมการสถานศึกษาและผู้ปกครองนักเรียนที่มีความ
ต้องการพิเศษ ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจริง จำนวน 10 คน เพื่อดำเนินการหาความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของ
ครอนบาค (Cronbach's Alpha-coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่น = 0.91

6. จัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ เพื่อดำเนินเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาข้อมูลจากเอกสารงานวิจัย และแหล่งข้อมูลบุคคล

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-depth interview)

ขั้นตอนที่ 2 การศึกษาสภาพการบริหารจัดการศึกษาแบบเรียนรวม

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. ผู้วิจัยทำหนังสือจากโรงเรียนวังวารีวนราษฎร์พัฒนา ถึงคณะกรรมการสถานศึกษา และผู้ปกครองนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ เพื่อขออนุญาตและขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูล
2. ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยผู้วิจัยชี้แจงการทำแบบสอบถามและให้ทำแบบสอบถามและรับแบบสอบถามกลับคืนด้วยตนเอง
3. นำแบบสอบถามที่ได้รับมา ตรวจสอบความสมบูรณ์ และนำไปวิเคราะห์ข้อมูลตามวิธีการทางสถิติต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาข้อมูลจากเอกสารงานวิจัย และแหล่งข้อมูลบุคคล

1. ตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือโดยหาค่าความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม (Test Item Validity)
2. วิเคราะห์เนื้อหา ใช้วิธีหาค่าความถี่ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ขั้นตอนที่ 2 การศึกษาสภาพการบริหารจัดการศึกษาแบบเรียนรวม

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพของผู้ตอบแบบสอบถามใช้การแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ
2. ข้อมูลเกี่ยวกับการศึกษาความคิดเห็นต่อการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมของโรงเรียนวังวารีวนราษฎร์พัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3 ใน 5 ด้าน ใช้วิธีการหาค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน แล้วเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยกับเกณฑ์ (บุญชม ศรีสะอาด, 2532) เพื่อทำการแปลผล คือ ค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.51- 5.00 หมายถึง มีความคิดเห็นในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.51 - 4.50 หมายถึง มีความคิดเห็นในระดับมาก ค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.51 - 3.50 หมายถึง มีความคิดเห็นในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.51 - 2.50 หมายถึง มีความคิดเห็นในระดับน้อย ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.00 - 1.50 หมายถึง มีความคิดเห็นในระดับน้อยที่สุด

ระยะที่ 2 ศึกษาแนวทางการบริหารจัดการศึกษาแบบเรียนรวมในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3 : กรณีศึกษาโรงเรียนวังวารีวนราษฎร์พัฒนา

ในการศึกษาในขั้นตอนนี้ ผู้ศึกษาได้ดำเนินการตามลำดับ ดังนี้

กลุ่มเป้าหมายในการให้สนทนากลุ่ม ได้แก่ กรรมการสถานศึกษา 2 คน ครูผู้สอนโรงเรียนวังวารีวนราษฎร์พัฒนา จำนวน 3 คน ผู้ปกครองนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษของโรงเรียนวังวารีวนราษฎร์พัฒนา จำนวน 2 คน และผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม จำนวน 2 คน รวมทั้งสิ้น 9 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ประเด็นปัญหา นำมาเป็นประเด็นการสนทนากลุ่ม

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ การกำหนดประเด็นปัญหาในการสนทนากลุ่ม ผู้วิจัยนำผลการศึกษาในระยะที่ 1 ซึ่งสอบถามความคิดเห็นต่อการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมของโรงเรียนวังวารีวนราษฎร์พัฒนา ทั้ง 5 ด้าน คือ ด้านผู้เรียน ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการบริหารการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม ด้านการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง และด้านการช่วยเหลือและบริการทางการศึกษา มากำหนดเป็นประเด็นปัญหาในการ

สนทนา เพื่อหาแนวทางพัฒนาการดำเนินงานด้านการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมของโรงเรียนวังวารินราษฎร์
วัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการทำหนังสือจากโรงเรียนวังวารินราษฎร์วัฒนา ถึง
ผู้เกี่ยวข้องทั้ง 9 ท่าน เพื่อเชิญให้ข้อมูล โดยการสนทนากลุ่ม ดำเนินการสนทนาโดยแนะนำตนเอง และทีมงาน (ผู้
จัดบันทึก และผู้บริการ) อธิบายถึงวัตถุประสงค์ของการสนทนากลุ่ม เริ่มคำถามในประเด็นปัญหา ในการสนทนา
กลุ่มตามที่จัดเตรียมเอาไว้ ทีมงานบันทึกการสนทนา และจัดบันทึกข้อมูลจากการสนทนา

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการสนทนากลุ่ม เกี่ยวกับแนวทางพัฒนาการดำเนินงาน
ด้านการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมของโรงเรียนวังวารินราษฎร์วัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3 มาวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

ผลการวิจัย

1. สภาพการบริหารจัดการศึกษาแบบเรียนรวมของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3 : กรณีศึกษาโรงเรียนวังวารินราษฎร์วัฒนา จากการการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก
(In-depth interview) ได้ประเด็น 5 ข้อ คือ ด้านผู้เรียน ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการบริหารการจัด
การศึกษาแบบเรียนรวม ด้านการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง และด้านการช่วยเหลือและบริการทางการศึกษาและ
รายละเอียดเพื่อสร้างประเด็นคำถาม

จากความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษา ครูผู้สอน และผู้ปกครองนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ
ของโรงเรียนวังวารินราษฎร์วัฒนา พบว่าความคิดเห็นต่อการจัดการศึกษาในภาพรวมในระดับปานกลาง เมื่อ
พิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าความคิดเห็นอยู่ในระดับมากมี 2 ด้าน เรียงตามลำดับจากมากไปน้อยคือ
ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการบริหารจัดการศึกษาแบบเรียนรวม ด้านที่มีค่าความคิดเห็นอยู่ในระดับ
ปานกลางมี 1 ด้านคือ ด้านผู้เรียน ด้านที่มีค่าความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อยมี 2 ด้าน เรียงตามลำดับจากมากไปน้อย
คือ ด้านการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง และด้านการช่วยเหลือและบริการทางการศึกษา

ตารางที่ 1 สรุปผลการวิเคราะห์ระดับสภาพการบริหารจัดการศึกษาแบบเรียนรวมของโรงเรียนวังวารินราษฎร์
วัฒนา 5 ด้าน

ข้อ	รายการสภาพการบริหารจัดการศึกษา แบบเรียนรวม	N = 40		
		สภาพการบริหารจัดการศึกษาแบบเรียนรวม		
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับความเห็น
1	ด้านคุณภาพผู้เรียน	3.48	.66	ปานกลาง
2	ด้านการจัดการเรียนการสอน	3.93	.66	มาก
3	ด้านการบริหารจัดการศึกษาแบบเรียนรวม	3.77	.75	มาก
4	ด้านการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง	2.46	.45	น้อย
5	ด้านการช่วยเหลือและบริการทางการศึกษา	2.42	.50	น้อย
โดยรวม		3.40	.60	ปานกลาง

จากตารางที่ 1 พบว่าสภาพการบริหารจัดการศึกษาแบบเรียนรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}$ = 3.40, S.D.=.60). ด้านที่มีค่าความคิดเห็นอยู่ในระดับมากคือ ด้านการจัดการเรียนการสอน ($\bar{X}$ = 3.93, S.D.=.66) ด้านการบริหารจัดการศึกษาแบบเรียนรวม ($\bar{X}$ = 3.77, S.D.=.75) ด้านที่มีค่าความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลางคือ ด้านผู้เรียน ($\bar{X}$ = 3.48, S.D.=.66) ด้านที่มีค่าความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อยคือ ด้านการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ($\bar{X}$ = 2.46, S.D.=.45) และด้านการช่วยเหลือและบริการทางการศึกษา ($\bar{X}$ = 2.42, S.D.=.50)

2. แนวทางการบริหารจัดการศึกษาแบบเรียนรวมในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3 : กรณีศึกษาโรงเรียนวังวารีวนราษฎร์พัฒนา สรุปได้ดังนี้

2.1 ด้านผู้เรียน ได้แนวทางการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนคือ ให้สถานศึกษาจัดประชุมผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และผู้ปกครองนักเรียนและหารือในการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (Individualized Education Program : IEP) ร่วมกัน และมีแผนการสอนเฉพาะบุคคล (Individual Implementation Plan : IIP) สำหรับผู้เรียนเฉพาะบุคคล สถานศึกษาปรับมาตรฐาน ตัวชี้วัดหลักสูตรสถานศึกษาสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ และการให้แรงเสริมทางบวกเพื่อกระตุ้นการเรียนรู้ของที่มีความต้องการพิเศษ

2.2 ด้านการจัดการเรียนการสอน ได้แนวทางพัฒนาการจัดการเรียนการสอน คือ ให้สถานศึกษาเสริมสร้างความรู้ครูผู้สอนในด้านการเขียนแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (Individualized Education Program : IEP) แผนการสอนเฉพาะบุคคล (Individual Implementation Plan : IIP) ที่สอนนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ ให้สถานศึกษาอบรมให้ความรู้ สร้างความเข้าใจในการคัดกรองนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษให้กับครูในชั้นเรียน ให้สถานศึกษาจัดทำคู่มือประเมินพัฒนาการเด็กที่มีความต้องการพิเศษเป็นรายบุคคล และครูผู้สอนทำการศึกษารายกรณีนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ

2.3 ด้านการบริหารจัดการศึกษาแบบเรียนรวม ได้แนวทางการพัฒนาการบริหารคือ กำหนดนโยบาย พันธกิจ กลยุทธ์เพื่อการจัดการเรียนรวม ผู้บริหารสถานศึกษาสร้างความตระหนักให้ครูเห็นความสำคัญของการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม ผู้บริหารสถานศึกษาจัดให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างครูที่มีประสบการณ์จัดการเรียนการสอนให้กับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษและครูในระดับชั้นปกติ ผู้บริหารมีการนิเทศติดตามการจัดการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง และการศึกษาดูงานเพื่อพัฒนาเด็กในโรงเรียนเรียนรวม

2.4 ด้านการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ได้แนวทางการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง คือ ให้สถานศึกษาจัดอบรมให้ความรู้ สร้างความเข้าใจในการคัดกรองนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษให้กับผู้ปกครอง มีการส่งเสริมการดูแลกระตุ้นพัฒนาการในบริบทครอบครัว ให้ผู้ปกครองมีช่องทางการสื่อสารระหว่างบ้านและโรงเรียนและการกระตุ้นส่งเสริมและให้กำลังใจในการเรียนรู้ที่บ้าน

2.5 ด้านการช่วยเหลือและบริการทางการศึกษา ได้แนวทางการช่วยเหลือและบริการทางการศึกษาคือ ผู้บริหารสถานศึกษาต้องระดมทรัพยากรทางการศึกษาเพื่อสนับสนุนสื่อเทคโนโลยี และจัดสภาพแวดล้อมของโรงเรียนที่เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอนนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ ผู้บริหารสถานศึกษาต้องจัดอบรมการใช้สื่อและเทคโนโลยีให้กับครูผู้สอน ผู้ปกครอง และนำเทคโนโลยีมาใช้ในการสื่อสารและติดตามพัฒนาการ และมีการปรับปรุงซ่อมแซม ตรวจสอบสภาพวัสดุอุปกรณ์หรือประเมินสื่อเพื่อการใช้งานของนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ

อภิปรายผล

1. สภาพการบริหารจัดการศึกษาแบบเรียนรวมของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3 : กรณีศึกษาโรงเรียนวังวาริวนราชูร์พัฒนา ตามความคิดเห็นของคณะกรรมการ สถานศึกษา ครูผู้สอน และผู้ปกครองนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ ของโรงเรียนวังวาริวนราชูร์พัฒนา พบว่า ความคิดเห็นต่อการจัดการศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ดังนั้นผู้วิจัยจึงอภิปรายผลการวิจัยแยกเป็นราย ด้าน ดังนี้

1.1 ด้านผู้เรียน พบว่าอยู่ในระดับปานกลาง โดยภาพรวมมีความคิดเห็นต่อการจัดทำแผนการจัดการ การศึกษาเฉพาะบุคคล (Individualized Education Program : IEP) และแผนการสอนเฉพาะบุคคล (Individual Implementation Plan : IIP) สำหรับผู้เรียนเฉพาะบุคคลของโรงเรียนวังวาริวนราชูร์พัฒนายังขาดความถูกต้อง สถานศึกษายังไม่ได้ปรับมาตรฐาน ตัวชี้วัดหลักสูตรสถานศึกษาให้มีความเหมาะสมกับนักเรียนที่มีความต้องการ พิเศษ และการให้แรงเสริมทางบวกเพื่อกระตุ้นให้นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษเกิดการเรียนรู้เพิ่มขึ้นยังน้อย สอดคล้องกับงานวิจัยของชมพูญ แยมนาม (2560) ได้ศึกษารูปแบบการจัดการเรียนรวมของผู้บริหารโรงเรียน จัดการเรียนรวมระดับประถมศึกษาในพื้นที่กรุงเทพมหานครและปริมณฑล พบว่าจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยคำนึงถึงความ แตกต่างระหว่างบุคคลมีการดำเนินการ ตรวจสอบเด็กโดยวิธีการที่หลากหลาย ให้ครูประจำชั้นหรือครูเสริมวิชาการ ประเมินนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษให้ผู้ปกครองทราบทุกภาคเรียนมีการวางแผนทำปฏิทินการนิเทศ และเข้า นิเทศตามที่กำหนดไว้ มีการวางแผนการประเมินอย่างเป็นระบบและนำเสนออย่างชัดเจน

1.2 ด้านการจัดการเรียนการสอน พบว่าในอยู่ระดับมาก โดยภาพรวมมีความคิดเห็นให้โรงเรียนวังวาริ วราชูร์พัฒนาต้องมีการจัดอบรมให้ความรู้ครูผู้สอนในด้านการเขียนแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (Individualized Education Program : IEP) แผนการสอนเฉพาะบุคคล (Individual Implementation Plan : IIP) ที่สอนนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ และโรงเรียนวังวาริวนราชูร์พัฒนาควรสร้างความเข้าใจในการคัดกรอง นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษให้กับครูในชั้นเรียน ครูผู้สอนควรจัดทำคู่มือประเมินพัฒนาการเด็กที่มีความต้องการ พิเศษเป็นรายบุคคล และครูผู้สอนยังไม่ได้ทำการศึกษารายกรณีนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ สอดคล้องกับ งานวิจัยของ วินัย หนูรัตน์ (2552) ได้ศึกษาความคิดเห็นของข้าราชการครูโรงเรียนประถมศึกษาเกี่ยวกับการจัดการ เรียนรวมเด็กพิเศษกับเด็กปกติ สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ พบว่าข้อเสนอแนะที่ได้จากการ ประมวลผลความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนรวมเด็กพิเศษกับเด็กปกติ ได้แก่ การเตรียมความพร้อมของบุคลากร ควรจัดให้มีบุคลากรที่มีความรู้เฉพาะด้านเด็กพิเศษ ตลอดจนมีการอบรมอย่างสม่ำเสมอและมีค่าตอบแทนที่ เหมาะสม ควรจัดอบรมบุคลากรให้มีความรู้ความเข้าใจในการจัดการเรียนการสอน ควรจัดอัตรากำลังบุคลากรที่มี ความรู้ทางด้านการศึกษาพิเศษให้เพียงพอ

1.3 ด้านการบริหารจัดการศึกษาแบบเรียนรวม พบว่าอยู่ในระดับมาก โดยภาพรวมมีความคิดว่าควรมี การกำหนดนโยบาย พันธกิจ กลยุทธ์เพื่อการจัดการเรียนรวมของโรงเรียนวังวาริวนราชูร์พัฒนา มีการสร้างความ ตระหนักให้ครูเห็นความสำคัญของการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม มีจัดให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างครูที่มี ประสบการณ์ค่อนข้างน้อย จัดการเรียนการสอนให้กับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษและครูในระดับชั้นปกติ ผู้บริหารจะต้องมีการนิเทศติดตามการจัดการเรียนการสอนให้มีความต่อเนื่องโดยมีการกำหนดตารางการนิเทศไว้

ล่วงหน้า และควรมีโครงการศึกษาดูงานเพื่อการพัฒนาเด็กในโรงเรียนเรียนรวม สอดคล้องกับงานวิจัยของ บุษบา ตาไว (2550) ได้ศึกษาสภาพปัญหาและแนวทางในการบริหารจัดการเรียนรวมโดยใช้โครงสร้างชีวิตของโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนรวมจังหวัดสุโขทัย พบว่าผลการดำเนินงานมีระดับการปฏิบัติงานทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง การศึกษาแนวทางการดำเนินงานจัดการเรียนรวม ด้านผู้เรียนควรจัดให้เมื่ออายุน้อยและจัดพื้นที่เมื่อพบเด็กพิเศษ ส่วนสภาพแวดล้อมควรจัดสภาพโรงเรียนให้มีห้องสอนเสริมวิชาการ ผู้บริหารสถานศึกษา ครู ต้องมีความรู้และประสบการณ์มีทัศนคติที่ดี ส่วนกิจกรรมการเรียนการสอนโรงเรียนควรปรับหลักสูตรให้เหมาะสมกับความแตกต่างของเด็กพิเศษเป็นรายบุคคล ด้านเครื่องมือวัสดุควรกำหนดนโยบายให้ชัดเจนสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง ควรมีบุคลากรการศึกษาพิเศษและนักวิชาชีพเข้ามาช่วยเหลือ

1.4 ด้านการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง พบว่าอยู่ระดับน้อย โดยภาพรวมมีความคิดว่าโรงเรียนวังวารีวนราชบุรีพัฒนายังไม่เคยดำเนินการจัดอบรมให้ความรู้ สร้างความเข้าใจในการคัดกรองนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษให้กับผู้ปกครอง มีการส่งเสริมการดูแลกระตุ้นพัฒนาการในบริบทครอบครัวแต่ยังน้อยมาก โรงเรียนได้ให้ผู้ปกครองเข้าร่วมกลุ่มไลน์ เพื่อสื่อสารระหว่างบ้านและโรงเรียน และผู้ปกครองยังขาดเทคนิคในการกระตุ้นส่งเสริมและให้กำลังใจในการเรียนรู้ที่บ้าน สอดคล้องกับการศึกษาวิจัยของ ผิวน วงศ์ทองดี (2553) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาโรงเรียนวัดลาดศรัทธาราม (สำนักงานสลากกินแบ่งสงเคราะห์ 128) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2 พบว่าชุมชนควรมีส่วนร่วมเข้ามามีส่วนร่วมกำหนดแนวทางระดมทรัพยากรต่าง ๆ ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และการอบรมจากหน่วยงานทางการศึกษา

1.5 ด้านการช่วยเหลือและบริการทางการศึกษา พบว่าอยู่ระดับน้อย โดยภาพรวมมีความคิดว่าผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องระดมทรัพยากรทางการศึกษาเพื่อสนับสนุนสื่อ เทคโนโลยี และจัดสภาพแวดล้อมของโรงเรียนให้เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอนนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ ผู้บริหารสถานศึกษาต้องจัดอบรมการใช้สื่อและเทคโนโลยีให้กับครูผู้สอน ผู้ปกครอง และนำเทคโนโลยีมาใช้ในการสื่อสารและติดตามพัฒนาการ และโรงเรียนยังขาดการปรับปรุงซ่อมแซม ตรวจสอบสภาพวัสดุอุปกรณ์ หรือประเมินสื่อเพื่อการใช้งานของนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ สอดคล้องกับงานวิจัยของ วิมล จันทราศรี (2553) ได้ศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารโรงเรียนแกนนำเรียนรวมโดยใช้โครงสร้างชีวิต (SEAT) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากำแพงเพชร เขต 2 พบว่าด้านเครื่องมือผู้ตอบส่วนใหญ่เห็นว่าควรมีการแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการ ด้านการจัดหา ดูแลรักษาและพัฒนาเครื่องมือจัดหางบประมาณสำหรับเด็กพิเศษโดยตรง และควรจัดให้มีสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศและนวัตกรรมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างหลากหลาย นอกจากนี้ควรพัฒนาห้องเรียนและแหล่งเรียนรู้ ทั้งในและนอกสถานศึกษาเพื่อให้นักเรียนมีแหล่งเรียนรู้ที่เพียงพอ โดยความร่วมมือของผู้บริหาร ครู ผู้ปกครองและชุมชน

2. แนวทางการบริหารจัดการศึกษาแบบเรียนรวมในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 3 : กรณีศึกษาโรงเรียนวังวารีวนราชบุรีพัฒนา 5 ด้าน ดังนี้

2.1 ด้านผู้เรียน มีแนวทางการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนคือ ให้สถานศึกษาจัดประชุมผู้บริหารสถานศึกษา ครู และผู้ปกครองนักเรียนเพื่อหารือในการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (Individualized Education Program : IEP) ร่วมกัน และมีแผนการสอนเฉพาะบุคคล (Individual Implementation Plan : IIP) สำหรับผู้เรียนเฉพาะบุคคล สถานศึกษาปรับมาตรฐาน ตัวชี้วัดหลักสูตรสถานศึกษาสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ และการให้แรงเสริมทางบวกเพื่อกระตุ้นการเรียนรู้ของที่มีความต้องการพิเศษ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ

อรรถัย แสนชัย (2559) ได้ศึกษาการจัดการเรียนรวมของโรงเรียนต้นแบบการเรียนรวมจังหวัดนนทบุรี พบว่านักเรียนที่เป็นเด็กที่มีความต้องการพิเศษจะต้องมีแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (Individualized Education Program : IEP) ทุกคน

2.2 ด้านการจัดการเรียนการสอน มีแนวทางพัฒนาการจัดการเรียนการสอน คือ ให้สถานศึกษาเสริมสร้างความรู้ครูผู้สอนในด้านการเขียนแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (Individualized Education Program : IEP) แผนการสอนเฉพาะบุคคล (Individual Implementation Plan : IIP) ที่สอนนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ ให้สถานศึกษาอบรมให้ความรู้ สร้างความเข้าใจในการคัดกรองนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษให้กับครูในชั้นเรียน ให้สถานศึกษาจัดทำคู่มือประเมินพัฒนาการเด็กที่มีความต้องการพิเศษเป็นรายบุคคล และครูผู้สอนทำการศึกษารายกรณีนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ สอดคล้องกับการศึกษาของ อรรถัย แสนชัย (2559) ได้ศึกษาการจัดการเรียนรวมของโรงเรียนต้นแบบการเรียนรวม จังหวัดนนทบุรี พบว่าครูผู้สอนต้องมีการจัดทำสื่อ และพยายามหากิจกรรมที่หลากหลายมาช่วยในการจัดการเรียนการสอนและครูผู้สอนยังมีการจัดทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อนำไปพัฒนาปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนให้แก่เด็กที่มีความต้องการพิเศษทุกปี

2.3 ด้านการบริหารจัดการศึกษาแบบเรียนรวม มีแนวทางการพัฒนาการบริหารคือ กำหนดนโยบาย พันธกิจ กลยุทธ์เพื่อการจัดการเรียนรวม ผู้บริหารสถานศึกษาสร้างความตระหนักให้ครูเห็นความสำคัญของการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม ผู้บริหารสถานศึกษาจัดให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างครูที่มีประสบการณ์ จัดการเรียนการสอนให้กับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษและครูในระดับชั้นปกติ ผู้บริหารมีการนิเทศติดตามการจัดการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง และการศึกษาดูงานเพื่อการพัฒนาเด็กในโรงเรียนเรียนรวม สอดคล้องกับงานวิจัยของ พงษ์ศักดิ์ ภูคาบขาว (2553) ได้ศึกษาพัฒนาข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อควมมีประสิทธิภาพของโรงเรียนเรียนรวมจังหวัดขอนแก่น พบว่าได้ต้องกำหนดเป้าหมาย กลยุทธ์และตัวชี้วัด ตามกรอบโครงสร้างซีที ที่มุ่งจะก่อให้เกิดผลสำเร็จตามวิสัยทัศน์ และพันธกิจ มุ่งมั่นในการบริหารจัดการมีระบบการคัดกรอง มีการฟื้นฟูสมรรถภาพมีการเตรียมความพร้อมของเด็กและส่งต่อเข้าเรียน มุ่งวางแผน วิเคราะห์สภาพแวดล้อม และจัดตั้งศูนย์ประสานงาน กำหนดมาตรฐานติดตามกำกับและประเมินผล ระดมสรรพกำลังความร่วมมือ ส่งเสริมสนับสนุนให้สถานศึกษามีอิสระในการดำเนินงาน

2.4 ด้านการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง มีแนวทางการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง คือ ให้สถานศึกษาจัดอบรมให้ความรู้ สร้างความเข้าใจในการคัดกรองนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ ให้กับผู้ปกครอง มีการส่งเสริมการดูแลกระตุ้นพัฒนาการในบริบทครอบครัว ให้ผู้ปกครองมีช่องทางการสื่อสารระหว่างบ้านและโรงเรียน และการกระตุ้นส่งเสริมและให้กำลังใจในการเรียนรู้ที่บ้าน สอดคล้องกับงานวิจัยของ เฝียน วงศ์ทองดี (2553) ที่ศึกษาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการ จัดการศึกษา พบว่าชุมชนควรเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดแนวทางระดมทรัพยากรต่าง ๆ ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา มีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนาอาคารสถานที่ สภาพแวดล้อมและทรัพยากรเพื่อการศึกษา

2.5 ด้านการช่วยเหลือและบริการทางการศึกษา มีแนวทางการช่วยเหลือและบริการทางการศึกษาคือ ผู้บริหารสถานศึกษาต้องระดมทรัพยากรทางการศึกษาเพื่อสนับสนุนสื่อเทคโนโลยี และจัดสภาพแวดล้อมของโรงเรียนที่เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอนนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ ผู้บริหารสถานศึกษาต้องจัดอบรมการใช้สื่อและเทคโนโลยีให้กับครูผู้สอน ผู้ปกครอง และนำเทคโนโลยีมาใช้ในการสื่อสารและติดตามพัฒนาการ และมีการ

ปรับปรุงซ่อมแซม ตรวจสอบสภาพวัสดุอุปกรณ์ หรือประเมินสื่อเพื่อการใช้งานของนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ ซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. 2556 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2556) ที่กำหนดให้สถานศึกษาในทุกสังกัดจัดสภาพแวดล้อม ระบบสนับสนุนการเรียนการสอน ตลอดจนบริการเทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาที่คนพิการสามารถเข้าถึง และ ใช้ประโยชน์ได้

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ผู้บริหารสถานศึกษา ควรนำข้อมูลที่ได้จากการวิจัยแนวทางการพัฒนาการจัดการศึกษา แบบเรียนรวม โรงเรียนวังวารีวนราษฎร์พัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 3 มาเป็นแนวทางการพัฒนาการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมให้มีคุณภาพดียิ่งขึ้น

1.2 ครูผู้สอนโรงเรียนวังวารีวนราษฎร์พัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 3 ควรนำแนวทางที่ได้จากการวิจัยไปพัฒนาการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น

1.3 ผู้ปกครองนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ โรงเรียนวังวารีวนราษฎร์พัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 3 ควรนำแนวทางที่ได้จากการวิจัยไปส่งเสริมพัฒนาลูกให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาวิจัยการบริหารจัดการศึกษาแบบเรียนรวมของโรงเรียนวังวารีวนราษฎร์พัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 3 หลังจากที่ได้แนวทางการพัฒนาการดำเนินงาน ด้านการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมไปแล้ว

2.2 ควรมีการศึกษาวิจัยการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษประเภท ความบกพร่องทางการเรียนรู้ และ ออทิสติก ของโรงเรียนวังวารีวนราษฎร์พัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2542). รายงานสภาพการจัดการเรียนร่วมสำหรับเด็กและเยาวชนพิการในโรงเรียนปกติ

ในประเทศไทย. กรุงเทพมหานคร: สมชายการพิมพ์.

_____. (2556). พระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. 2556. กรุงเทพฯ : สำนักบริหารงาน การศึกษาพิเศษ.

กองทุนรณรงค์พัฒนาต้นแบบเพื่อสิทธิคนออทิสติก. (2556). การเคลื่อนไหวผลักดันรัฐ/สังคมทั้งในส่วนกลางและในพื้นที่.

(ออนไลน์). สืบค้นจาก : <http://www.autistic thailand.com/aucontent/mainmenu2007.htm>

(2566, 8 ตุลาคม).

ชมบุญ แยม่นา. (2560). การศึกษารูปแบบการจัดการเรียนร่วมของผู้บริหารโรงเรียนการจัดการเรียนร่วมระดับ ประถมศึกษาในพื้นที่กรุงเทพและปริมณฑล. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหาร การศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.

- บุญชม ศรีสะอาด. (2532). **วิธีการทางสถิติสำหรับการวิจัย เล่ม 1**. กรุงเทพฯ : ภาควิชาพื้นฐานของการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม.
- บุษบา ตาไว. (2550). **สภาพปัญหาและแนวทางในการบริหารจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีทของโรงเรียน แกนนำจัดการเรียนร่วมจังหวัดสุโขทัย**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม).
- ผดุง อารยะวิญญู. (2542). **การศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ**. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ : พีเออาร์ แอนด์ ปริ้นติ้ง.
- ผิยน วงศ์ทองดี. (2554). **การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาโรงเรียนวัดลาดศรีธรรม (สำนักงานสลากกินแบ่งสงเคราะห์ 128) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี.
- พงษ์ศักดิ์ ภูากาขาว. (2553). **ข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อควมมีประสิทธิผลของโรงเรียนเรียนร่วมจังหวัดขอนแก่น**. วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- มลิวลย์ ธรรมแสง. (2557). **ความเข้าใจเรื่องการเรียนรวม**. (ออนไลน์). สืบค้นจาก : https://www.deafthai.org/wp-content/uploads/2566_8_ตุลาคม.
- โรงเรียนวังวารีวนราษฎร์พัฒนา. (2566). **รายงานการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนวังวารีวนราษฎร์พัฒนา ปีการศึกษา 2565**. นครราชสีมา : กลุ่มงานวิชาการ โรงเรียนวังวารีวนราษฎร์พัฒนา.
- วินัย หนูรัตน์. (2552). **ศึกษาความคิดเห็นของข้าราชการครูโรงเรียนประถมศึกษาเกี่ยวกับการจัดการเรียนร่วมเด็กพิเศษกับเด็กปกติ สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ**. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิตสาขาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- วิมล จันทราศรี. (2553). **แนวทางการบริหารโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากำแพงเพชร เขต 2**. ครุศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร.
- สุนิสา สกุดเกื้อกุล และคณะ. (2563, สิงหาคม). **รูปแบบการจัดการศึกษาแบบเรียนร่วมสำหรับสถานศึกษาในจังหวัดน่าน**. วารสารมหาจุฬานาครทรรศน์. มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขต นครศรีธรรมราช. 7(8) 363-380.
- สำนักคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2566). **นโยบายและจุดเน้นและจุดเน้นของสำนักคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประจำปีงบประมาณ 2567-2568**. กรุงเทพฯ : กระทรวงศึกษาธิการ.
- อรัญญ์ แสนชัย. (2559). **การจัดการเรียนรวมของโรงเรียนต้นแบบการเรียนรวม จังหวัดนนทบุรี**. วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยฟาร์อีสเทอร์น, 10(2) : 251-260.